

Sayın Meslektaşlarım,

Dergimizin bu özel sayısında, değerli yazarlarımızın katkılarıyla, spondiloartritleri detaylı bir şekilde inceleyeceğiz. Son yıllarda SpA patogenezdaki rolleri daha iyi anlaşılabilir immün yollar ve bu yolların blokajını hedefleyen yeni tedavi seçenekleri bu alanda önemli katkılar sağlamıştır.

Novartis firmasının katkılarıyla hazırlanan bu özel sayımızda ilk olarak Prof. Dr. Ahmet Gül Romatoloji’de immüne-aracılıklı enflamatuvar hastalıklara genel bakışı özetlerken, Prof. Dr. İhsan Ertenli bu serüvündeki yeni kanıtlar ve gelecek hakkındaki bilgilerimizi tartıştı. Patogenezde etkin olan immün hücreler ve proenflamatuvar sitokinleri Prof. Dr. Ender Terzioğlu, görece yeni tanımlanan IL-17 ve IL-23 yollarının keşfinin neleri değiştirdiğini Prof. Dr. İsmail Sarı, entezal enflamasyonu Prof. Dr. Pamir Atagündüz ele aldı. Son yıllarda tedavi pratiğimizi değiştiren yeni keşiflerle şekillenen Ankilozan Spondilit tedavi seçeneklerini Prof. Dr. Ömer Karadağ, Psoriatik Artrit tedavi seçeneklerini ise Prof. Dr. Umut Kalyoncu özetledi. Prof. Dr. Servet Akar SpA’da hastalık progresyonunun görüntülemeye yansımalarını aktarırken, Doç. Dr. Eylem Şahin Cankurtaran Spondiloartritlerdeki psikiyatrik komorbiditeleri ele aldı. Son olarak Prof. Dr. Fatoş Önen ve Prof. Dr. Sedat Kiraz hocalarımız gerçek yaşam verilerinin ne anlama geldiğini, ülkemizdeki ve dünyadaki kayıt kütüğü örnekleri ile tartıştılar. Spondiloartritler konseptinde ankilozan spondilit ve psoriatik artrit A’dan Z’ye ele alacağımız bu sayımız Prof. Dr. Vedat Hamuryudan’ın son sözü ile tamamlandı.

COVID-19 pandemisinin immünolojinin önemini bir kez daha tüm bilim insanlarına hatırlattığı ve immünoloji ile romatoloji arasındaki sıkı bağı tekrar gündeme getirdiği bu günlerde sizlere sağlıklı günler diliyorum. Tüm yazarlarımıza tekrar teşekkür eder, sizlere keyifli okumalar dilerim.

R. Haner Direskeneli
Editör